A.° 1853. N.° 51.

BUITENGEWONE ROTTERDAMSCHE COURANT.

Woensdag den 27 April.

'S GRAVENHAGE, [illegible]

Heden avond zijn alhier de volgende belangrijke stukken openbaar gemaakt:

AAN DEN KONING!

Het heeft Uwe Majesteit behaagd gebruik te maken van het regt, bij de Grondwet aan den Koning toegekend, het meerendeel Harer Ministers op hun verzoek eervol te ontslaan en een ander Kabinet te doen optreden.

Wij ontveinzen ons niet de moeijelijkheid van de taak, die wij op ons hebben genomen; maar wij hebben ze aanvaard, bewust van de zuiverheid onzer bedoelingen, gesterkt door het vertrouwen, hetwelk Uwe Majesteit ons heeft gelieven te schenken.

Zoo wij ons hebben veroorloofd al dadelijk aan Uwe Majesteit het voorstel te rigten tot sluiting der Zitting van de Staten-Generaal, het was omdat het ons oirbaar en voorzigtig voorkwam, aan de opgewondenheid van het tegenwoordig oogenblik geen voedsel te geven door openbare discussiën; maar ook om aan Uwe Majesteit en aan ons [illegible]

Wij hebben daartoe nagegaan en overwogen de jongste gebeurtenissen en hetgeen meer onmiddellijk aanleiding [illegible] heeft [illegible], ten einde daaruit nuttige wenken en aanwijzingen te ontleenen voor de toekomst.

Het is ons voorgekomen, dat er noch over de onschendbaarheid der Grondwet, noch over het onraadzame om in die wet wijzigingen te brengen, eenige twijfel behoort te bestaan.

Uwe Majesteit kan, even als elk Zijner onderdanen, over het doeltreffende van enkele bepalingen der Grondwet bedenkingen hebben; maar bij vernieuwing is ons Uwer Majesteits wil en begeerte gebleken om deze wet [illegible] te onderhouden en te handhaven.

Ook wij, [illegible] door gelijke gevoelens bezield. Wij beschouwen de Grondwet, ofschoon zij wel, gelijk elk menschelijk werk, hare gebreken zal hebben, als een [illegible] band tusschen Koning en Volk, als een hoeksteen van het maatschappelijk gebouw, waaraan niet moet worden getoornd. Er is dan ook niemand onzer, die er aan denkt om in de Grondwet eenige wijziging voor te stellen, [illegible] zijn, om hare eerlijke [illegible] te verzekeren: eene uitvoering waardoor zoo [illegible] en vrijheden der Natie, als de regten en [illegible] Kroon ongeschonden worden bewaard.

[illegible] of de afgetredene Ministers de Grondwet wel in dien zin opvatteden en toepasten, waarin zij is ontworpen, overwogen en vastgesteld.

Wij zouden hier kunnen wijzen naar art. 131 en 140 der Grondwet, met het oog op sommige, weinig milde bepalingen der daaruit voortgevloeide wetten; naar art. [illegible] met het oog op de poging bij de voordragt der [illegible]wet gedaan, om de regterlijke uitspraken tegen den Staat krachteloos te maken; naar art. 195 in verband met het eerste en tweede ontwerp van armenwet; maar wij moeten meer bepaald verwijzen naar de bepalingen der Grondwet omtrent de godsdienst.

Wij erkennen en wij verheugen er ons in, dat in die bepalingen de vrijheid van godsdienstige belijdenis, in den ruimsten zin, is verzekerd, en de inrigting der kerkgenootschappen niet aan het wereldlijk gezag is opgedragen, maar wij vinden tevens in de Grondwet, naast de vrijheid [illegible] van bescherming aan alle kerkgenootschappen verleend, verantwoordelijkheid naar de wet, en bovenal een toezigt, den Koning opgedragen, waardoor hij in staat wordt gesteld om rust en vrede in zijn Rijk te bewaren.

Wij gelooven, dat deze bepalingen met beleid en met de meest mogelijke onpartijdigheid moeten worden gehandhaafd, opdat elke godsdienstige belijdenis waarlijk vrij blijve, en elk kerkgenootschap gelijke bescherming geniete.

Wij zijn van oordeel, dat de handhaving daarvan moet strekken om te bereiken de bedoelingen, welke Uwe Majesteit hebben geleid bij het veranderen van het Ministerie, namelijk, wegneming van spanning, door, met eerbiediging van de regten der Roomsch-Katholieken, eene billijke bevrediging te verschaffen aan een groot gedeelte der Natie; bevrediging, welke deze niet kan vinden in de laatste mededeeling, door den Minister van Buitenlandsche Zaken aan het Hof van Rome gedaan.

[illegible] mindere inmenging van het centraal gezag, en eene mildere toepassing van de bepalingen der Grondwet en van de daaruit voortvloeijende organieke wetten betreffende de huishouding van de gewesten [illegible]

Evenzoo zijn wij van oordeel, dat de bepaling van art. 54 der Grondwet: *De uitvoerende magt berust bij den Koning*, voor de Raadslieden der Kroon geene doode letter moet zijn; maar dat zij bij eene Natie, wier leus van vereeniging is Vaderland en Koning, den Koning in eere moeten houden; zoodat aan Hem alleen de eer der regering en aan de Ministers de zedelijke en wettelijke verantwoordelijkheid daarvan zal verblijven.

Wij hebben het vertrouwen, dat deze onze beschouwingen ook die zijn van het grootste deel der Natie; maar wij mogen niet ontveinzen, dat zij op dit oogenblik kunnen schijnen eenzijdig te zijn, in zooverre in de Tweede Kamer der Staten-Generaal zich een aaneengesloten aantal stemmen heeft vertoond, ter ondersteuning eener meer tegenovergestelde rigting.

Hieromtrent mag intusschen geen twijfel blijven bestaan, en in dergelijke omstandigheden, wanneer de Regering oordeelt, dat de Vertegenwoordiging of een deel daarvan niet uitdrukt de denkwijze en den zin der Natie, moet het, door eene ontbinding van beide of van eene der Kamers, en door eene nieuwe verkiezing, [illegible] de denkwijze der Natie uitdrukken.

Dit middel om eene duidelijke verklaring van de Natie te vragen en te erlangen moet, naar onze overtuiging, in deze oogenblikken worden toegepast, en wij stellen dan ook Uwer Majesteit eerbiedig voor, om tot de ontbinding der Tweede Kamer te besluiten.

Doch even noodig als het is, dat tusschen den Koning en Zijnen Raad algeheele overeenstemming besta ten opzigte van het te volgen regeringsstelsel, even billijk schijnt het ons toe, dat de Natie, bij het instellen van een beroep op hare denkwijze, met de beschouwingen der Regering omtrent dat stelsel worde bekend gemaakt. Zij heeft er aanspraak op, te weten, wat zij van een nieuw opgetreden bestuur mag wachten. Het is om die reden, dat wij ons veroorloven aan Uwe Majesteit voor te stellen om goed te vinden, dat deze voordragt van Uwer Majesteits Ministers, door Hoogstdezelve goedgekeurd, in de Staats-Courant [illegible] gelijk met het besluit van de ontbinding der Tweede Kamer.

's Gravenhage den 26 April 1853.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
VAN HALL.

De Minister van Koloniën,
CHS. F. PAHUD.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

De Minister voor de Zaken van de Roomsch-Katholieke Eeredienst,
LIGHTENVELT.

De Minister van Marine,
J. ENSLIE.

De Minister van Oorlog,
BARON FORSTNER VAN DAMBENOY.

De Minister van Financiën,
VAN DOORN.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

AAN DEN RAAD VAN MINISTERS.

Wij hebben onderteekend het ontwerp van besluit aangeboden bij Uwe voordragt van heden, strekkende tot ontbinding van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wij keuren tevens goed dat die voordragt, benevens dit Ons antwoord, te gelijk met Ons besluit in de *Staats-Courant* worden opgenomen, maar Wij verlangen ook dat openbaar gemaakt worden de stukken, welke verder te dier gelegenheid onder het oog der Natie behooren te worden gebragt.

's Gravenhage den 26 April 1853.

WILLEM.

WIJ *WILLEM III*, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ. ENZ. ENZ.

Op de voordragt van den Raad van Ministers;

Gezien art. 70 der Grondwet,

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt, met de dagteekening van dit besluit, ontbonden.

Art. 2. Tot de verkiezing der [illegible]

Art. 3. De eerste zamenkomst der nieuw verkozen Kamer wordt bepaald op dingsdag 14 junij.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan de beide Kamers der Staten-Generaal, aan den Raad van State, aan de Departementen van Algemeen Bestuur, aan de Algemeene Rekenkamer en hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage den 26 April 1853.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

AMSTERDAM *den 26 April.* Nederlandsche Werk. Schuld, 2½ pc., 62¾ a 63¾, gebl. 63⅛; idem idem 3 pc., 73¾ a 74⅛, gebl. 74⅛; idem idem 4 pc., 93 a 93¾, gebl. 93¾.

Gedrukt te ROTTERDAM
bij ARRENBERG & VAN REYN.

N.° 51. A.° 1853.

BUITENGEWONE ROTTERDAMSCHE COURANT.

Woensdag den 27 April.

'sGRAVENHAGE den 26 april.

Heden avond zijn alhier de volgende belangrijke stukken openbaar gemaakt:

AAN DEN KONING!

Het heeft Uwe Majesteit behaagd gebruik te maken van het regt, bij de Grondwet aan den Koning toegekend, het meerendeel Harer Ministers op hun verzoek eervol te ontslaan en een ander Kabinet te doen optreden.

Wij ontveinzen ons niet de moeijelijkheid van de taak, welke wij op ons hebben genomen; maar wij hebben ze aanvaard, bewust van de zuiverheid onzer bedoelingen en gesterkt door het vertrouwen, hetwelk Uwe Majesteit ons heeft gelieven te schenken.

Zoo wij ons hebben veroorloofd al dadelijk aan Uwe Majesteit het voorstel te rigten tot sluiting der Zitting van de Staten-Generaal, ... onder ... ons ... uit voorzigtig voorkwam, ... de opgewondenheid van het tegenwoordig oogenblik geen voedsel te geven door openbare discussien, maar ook om aan Uwe Majesteit en aan ons den noodigen tijd te verschaffen om de toestanden verder in het algemeen belang te doorzien.

Wij hebben daartoe nagegaan en ... bevinding hoe ... vinde daaruit nuttige wenken en aanwijzingen te ontleenen voor de toekomst.

Het is ons voorgekomen, dat er noch over de onschendbaarheid der Grondwet, noch over het oorsdeel om in die wet wijzigingen te brengen, eenige twijfel behoort te bestaan.

Uwe ... even als elk ... onderdanen, over het doeltreffende van enkele bepalingen der Grondwet bedenkingen hebben, maar bij verandering is ons Uwer Majesteits wil en begeerte gebleken om deze wet ... te onderhouden en te handhaven.

Ook wij, Sire, zijn door gelijke gevoelens bezield. ... Grondwet, alschoon zij wel, gelijk ... gebreken zal hebben, als een ... Koning en Volk, als een hoeksteen van het ... gebouw, waaraan niet moet worden geroerd. Er is dan ook niemand onzer, die er aan denkt om in de Grondwet eenige wijziging voor te stellen, en het zal ons streven zijn, om hare ... voeringen ... als de regten en ... der Kroon ...

... ook is ... velen is twijfel ontstaan, of de ... waarin zij is ontworpen, over- ...

Wij zouden hier kunnen wijzen naar artt. 131 en 150 der Grondwet, met hoe lang op sommige, weinig ... der daarin voorgeschreven wetten; naar art. ... met het oog op de poging bij de voordragt der ... gedaan, om de regterlijke uitspraken van den Staat krachteloos te maken; naar art. 195 in verband met het eerste en tweede ontwerp van ... maar wij moeten meer bepaald verwijzen naar de ... der Grondwet omtrent de godsdienst.

Wij erkennen en wij verheugen er ons in, dat in die ... de vrijheid van godsdienstige belijdenis, in ... is verzekerd, en de ... der kerkgenootschappen niet aan het wereldlijk gezag is ... maar wij vinden tevens in de Grondwet, naast de vrijheid en gelijkheid van bescherming aan alle kerkgenootschappen verleend, verantwoordelijkheid naar de wet, en bovenal een toezigt, den Koning opgedragen, waardoor hij in staat wordt gesteld om rust en vrede in zijn Rijk te bewaren.

Wij gelooven, dat deze bepalingen met beleid en met de meest mogelijke onpartijdigheid moeten worden gehandhaafd, opdat elke godsdienstige belijdenis waarlijk vrij blijve, en elk kerkgenootschap gelijke bescherming geniete.

Wij zijn van oordeel, dat de handhaving daarvan moet strekken om te bereiken de bedoelingen, welke Uwe Majesteit hebben geleid bij het veranderen van het Ministerie, namelijk wegneming van spanning, door, met eerbiediging van de regten der Roomsch-Katholieken, eene billijke bevrediging te verschaffen aan een groot gedeelte der Natie; bevrediging, welke deze niet kan vinden in de laatste mededeeling, door den Minister van Buitenlandsche Zaken aan het Hof van Rome gedaan.

Overigens achten wij ... van het ... gezag, en eene mildere toepassing van de bepalingen ... daaruit voortvloeiende ... welke ... de ... geweest ...

Evenzoo zijn wij van oordeel, dat de bepaling van art. 54 der Grondwet: De inkomende moet bezwere bij den Koning, voor de Kanselier der ... de ... leeren moet zijn; maar dat er bij eene Natie, wier leus van vervolging is Vaderland en Koning, den Koning in eere moeten houden, zoodat aan Hem alleen de eer der regering en aan de Ministers de ... en wettelijke verantwoordelijkheid daarvan zal verblijven.

Wij hebben het verontwaardiging, dat deze onze beschouwingen ook die zijn van het grootste deel der Natie; maar wij mogen niet ontveinzen, dat zij op dit oogenblik kunnen schijnen gewaagd te zijn, in zooverre in de Tweede Kamer der Staten-Generaal zich een aanmerkelijk aantal stemmen heeft vertoond, ter ondersteuning eener meer tegenovergestelde rigting.

Hieromtrent mag intusschen geen twijfel blijven bestaan, en, in dergelijke omstandigheden ... de Regering oordeelt, dat de Vertegenwoordiging of een deel daarvan niet ... de ... zin der Natie, moet het, door eene ontbinding van beide of van eene der Kamers, en door eene nieuwe verkiezing, blijken ...

Dit middel om eene duidelijke verklaring van de Natie te vragen en te erlangen, moet, naar onze overtuiging, in deze oogenblikken worden toegepast, en wij stellen dan ook Uwer Majesteit eerbiedig voor, om tot de ontbinding der Tweede Kamer te besluiten.

Doch even noodig als het is, dat tusschen den Koning en Zijnen Raad algeheele overeenstemming besta ten opzigte van het te volgen regeringsstelsel, even billijk schijnt het ons toe, dat de Natie, bij het instellen van een beroep op hare denkwijze, met de beschouwingen der Regering omtrent dat stelsel worde bekend gemaakt. Zij heeft er aanspraak op, te weten, wat zij van een nieuw opgetreden bestuur mag wachten. Het is om die reden, dat wij ons veroorloven aan Uwe Majesteit voor te stellen om goed te vinden, dat deze voordragt van Uwer Majesteits Ministers, door Hoogstdezelve goedgekeurd, in de Staats-Courant worde opgenomen, te gelijk met het besluit van de ontbinding der Tweede Kamer.

'sGravenhage den 26 April 1853.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
VAN HALL.

De Minister van Koloniën,
CHS. F. PAHUD.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

De Minister voor de Zaken van de Roomsch-Katholieke Eeredienst,
LIGHTENVELT.

De Minister van Marine,
... ENSLIE.

De Minister van Oorlog,
Baron FORSTNER VAN DAMBENOY.

De Minister van Financiën,
VAN DOORN.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

AAN DEN RAAD VAN MINISTERS.

« Wij hebben ondertekend het ontwerp van besluit aangeboden bij Uwe voordragt van heden, strekkende tot ontbinding van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wij keuren tevens goed dat die voordragt, benevens dit Ons antwoord, tegelijk met Ons besluit in de Staats-Courant worden opgenomen, maar Wij verlangen ook dat openbaar gemaakt worden de stukken, welke verder ter dier gelegenheid onder het oog der Natie behooren te worden gebragt. »

'sGravenhage den 26 April 1853.

WILLEM.

Wij WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ. ENZ. ENZ.

Op de voordragt van den Raad van Ministers ...
Gezien art. 70 der Grondwet, ...

Hebben besloten en besluiten ...

Art. 1. De Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt, met de dagteekening van dit besluit, ontbonden.

Art. 2. Tot de verkiezing der leden van de Nieuwe Kamer zal worden overgegaan op dingsdag den 17 mei 1853.

... Kamer wordt bepaald op dingsdag ...

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan de beide Kamers der Staten-Generaal, aan den Raad van State, aan de Departementen van Algemeen Bestuur, aan de Algemeene Rekenkamer en hetwelk in het Staatsblad zal worden geplaatst.

'sGravenhage den 26 April 1853.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

AMSTERDAM den 26 April. Nederlanden, Werk. Schuld 2½ pc. 63½ a 63¾, gebl. 63⁵⁄₁₆; idem idem 3 pc. 75⅞ a 75¼, gebl. 75⅜; idem 4 pc. 95 a 95⅛, gebl. 95⅛.

Gedrukt te ROTTERDAM
bij ARRENBERG & VAN DEIJK.